

INHOUD

1	Wat wordt beschermd?	13
1.1	Hoe kom ik aan mijn auteursrecht?	13
1.2	Waarop rust auteursrecht?	18
1.3	Door het auteursrecht niet beschermde werken en prestaties	22
1.4	Een aantal beschermde werken en prestaties nader belicht	23
1.4.a	Ontwerpen, schetsen, concepten en formats	23
1.4.b	Lettertypen en grafische vormgeving	24
1.4.c	Woorden, zinnen, titels en slogans	24
1.4.d	Brieven, e-mails, dagboeken en persoonlijke notities	25
1.4.e	Nieuwsberichten	26
1.4.f	Interviews	27
1.4.g	Personages	27
1.4.h	Foto's	27
1.4.i	Bankbiljetten	29
1.4.j	Computerprogramma's	29
1.4.k	Arrangementen	30
1.4.l	Databanken	31
1.5	De naburige rechten	32
2	Wie heeft het auteursrecht?	35
2.1	Wie is de maker?	35
2.2	Meer dan één maker	36
2.3	Werken gemaakt in opdracht	39
2.4	De bewerker, vertaler en parodist	40
2.5	De verzamelaar	42
2.6	Werken gemaakt in dienstverband	43
2.7	Een aantal makers nader belicht	46
2.7.a	De fotograaf en het afgebeelde werk	46
2.7.b	De illustrator	47
2.7.c	De interviewer	47
2.7.d	De makers van een muziekwerk	48
2.7.e	De makers en de producent van een film	49

2.8	De uitgever	50
2.9	De uitvoerend kunstenaar, producent, omroep en persuitgever	51
3	Over welke rechten kan de auteur beschikken?	53
3.1	De rechten van de auteur	53
3.2	Het verveelvoudigingsrecht	54
3.2.a	Het reproductierecht	54
3.2.b	De tijdelijke technische kopie	55
3.2.c	Het recht op de bewerking	56
3.2.d	Het recht op de vertaling	57
3.3	Het recht op openbaar maken	57
3.3.a	Het terbeschikkingstellingsrecht	57
3.3.b	Geen openbaarmaking in familie- of vriendenkring	63
3.3.c	Geen openbaarmaking tijdens de les	64
3.3.d	Het verhuur- en uitleenrecht	65
3.4	Specifieke bepalingen voor computerprogramma's	67
3.5	Uitputting van het auteursrecht	68
3.6	De morele rechten	70
3.6.a	Plaats in de wet	70
3.6.b	Het recht op naamsvermelding	71
3.6.c	Redelijk verzet tegen wijzigingen in het werk	72
3.6.d	Aantasting eer of goede naam	72
3.6.e	Specifieke bepalingen voor audiovisuele werken	74
3.7	De wettelijke beschermingstermijn	74
3.7.a	De duur van vermogensrechten	74
3.7.b	De duur van morele rechten	76
3.8	Het volgrecht van de beeldend kunstenaar	76
3.9	De rechten van de producent van een databank	77
3.9.a	Inhoud van het databankenrecht	77
3.9.b	Beperkingen op het databankenrecht	79
3.10	Naburige rechten	81
4	Gebruikmaken van het werk van anderen in het eigen werk	83
4.1	Beperkingen van het exclusieve recht	83
4.2	Gebruik van internetbronnen: downloaden, hyperlinken en embedden	86
4.3	De bewerking: vertaling, samenvatting, incidentele verwerking en parodie	87
4.3.a	Nieuw werk of een bewerking of plagiaat?	87
4.3.b	Samenvatting en uittreksel	90
4.3.c	Incidentele verwerking	90
4.3.d	Karikatuur, parodie of pastiche	92

4.4	Het citaatrecht	93
4.4.a	Wanneer mag worden geciteerd?	93
4.4.b	Een logisch verband	95
4.4.c	Redelijk aantal en redelijke omvang	95
4.4.d	Geen zelfstandige functie	97
4.4.e	Respect voor de morele rechten	98
4.4.f	Foto's, muziek, persoverzichten en het kunstcitaat	98
4.5	Gebruik in onderwijsmateriaal	99
4.5.a	De onderwijsexceptie	99
4.5.b	Een kort gedeelte of een kort werk	102
4.5.c	Billijke vergoeding	103
4.6	Gebruik voor de nieuwsvoorziening	105
4.6.a	Persexceptie	105
4.6.b	Actuele reportages en persoverzichten	106
4.7	Het recht van de geportretteerde	108
4.7.a	Portretrecht	108
4.7.b	Portretten gemaakt in opdracht	109
4.7.c	Portretten die niet in opdracht zijn gemaakt	109
4.8	Beeldrecht en kunstwerken in openbare plaatsen	112
4.9	Beperkingen ten gunste van justitie, de eigenaar en de schilder	114
4.10	Het gebruik van muziek- en filmwerken	115
4.11	Tekst- en datamining ten behoeve van onderzoek	116
4.12	Andere rechten om rekening mee te houden	117
4.13	Het vinden van rechthebbenden	118
5	De exploitatieovereenkomst: het wettelijk kader	121
5.1	In eigen beheer uitgeven of samenwerken met een exploitant?	121
5.2	Wettelijke regels voor de exploitatieovereenkomst	123
5.3	De verschillen tussen overdracht en de (exclusieve) licentie	130
5.4	Het contracteren van morele rechten en toekomstige werken en exploitaties	135
5.5	Het recht op een billijke vergoeding	138
5.6	Het recht op ontbinding bij onvoldoende exploitatie	148
5.7	Het recht om onredelijk bezwarende bedingen te vernietigen	154
5.8	Het recht op open access voor wetenschappelijke artikelen	156
5.9	Het filmcontractenrecht	157
6	De exploitatieovereenkomst: algemene aandachtspunten	163
6.1	Leidraad voor de opstelling van het contract	163
6.2	Partijen	164
6.3	Considerans	165
6.4	Het werk	167

6.5	Overdracht of, al dan niet exclusieve, licentie en de procesvolmacht	168
6.6	Vrijwaring en aansprakelijkheid	172
6.7	Het aangaan van de exploitatieverplichting en het concurrentiebeding	175
6.8	Exploitatiewijze en vormgeving	177
6.9	Het honorarium en de betaling	178
6.9.a	Aspecten arbeidsrecht en sociaalverzekeringsrecht	186
6.10	Duur, herziening en beëindiging	188
6.11	Toepasselijk recht en keuze rechter of alternatieve geschillenbeslechting	192
6.12	De rol van verenigingen en collectieve beheersorganisaties	195
7	De exploitatieovereenkomst voor specifieke werken	197
7.1	Oorspronkelijk Nederlandstalig literair werk	197
7.2	De vertaling	201
7.3	Het kinderboek	204
7.4	Educatieve uitgaven	206
7.5	Wetenschappelijk werk	209
7.6	Software	213
7.7	Databanken	215
7.8	Journalistieke werken	216
7.9	Foto's en tekeningen	220
7.10	Overeenkomsten met (hoofd)redacties	223
7.11	Het muziek(uitgave)contract	224
7.12	Overeenkomsten voor filmwerken	229
7.13	Schrijven voor theaterproducties	237
8	Collectief beheer van rechten	239
8.1	Het nut van collectief beheer	239
8.2	De privékopie (thuiskopie)	246
8.3	Het kopiëren uit uitgegeven werken (reprorecht)	248
8.4	Het uitlenen van werken door bibliotheken (leenrecht)	253
8.5	De distributie van film- en televisiewerken	257
8.6	Het digitaliseren en beschikbaar stellen van cultureel erfgoed	259
8.6.a	Verruimde licenties voor alle werken en gebruik	268
8.7	Stichting PRO en UvO voor regelingen met uitgevers	270
8.7.a	De onderwijslicenties van Stichting UvO	271
8.7.b	Stichting PRO: verdeelorganisatie voor uitgevers	274
8.8	Pictoright voor regelingen met beeldmakers	275
8.8.a	Individuele rechten (beeldrecht) en collectieve rechten	275
8.8.b	Het volgrecht	278

8.9	Buma en Stemra voor het openbaar maken en vastleggen van muziekwerken	279
8.10	Sena voor het openbaar gebruik van op commerciële basis uitgebrachte muziek	284
8.11	Videma voor het zakelijk gebruik van televisieprogramma's	288
8.12	Lira voor schrijvers	290
8.13	VEVAM voor regisseurs	293
8.14	NORMA voor uitvoerend kunstenaars	294
8.15	SEKAM, SEKAM Video, StOPnl voor film- en televisieproducenten	296
	8.15.a Stichting Collectieve Gelden Omroepen (SCGO)	299
8.16	STAP en SVVP voor audio- en videoproducenten	299
8.17	FEMU: collectieve regelingen voor gebruik bladmuziek	300
8.18	Intern en extern toezicht op collectief beheer	301
8.19	Klachten- en geschillenregelingen voor alle belanghebbenden	306
9	Handhaving van rechten	309
9.1	Inbreuk	309
9.2	De burgerrechtelijke vordering	310
	9.2.a Wie kan optreden?	310
	9.2.b Tegen wie kan worden opgetreden?	313
	9.2.c Verklaring voor recht	316
	9.2.d Voorlopige voorziening in kort geding	317
	9.2.e Bodemprocedure	318
	9.2.f Handhaving afspraken auteurscontract	320
	9.2.g Beslaglegging	324
	9.2.h Bescherming technische voorzieningen	325
	9.2.i Hoe kan worden opgetreden?	326
9.3	Arbitrage en mediation	329
9.4	Aansprakelijkheid aanbieders onlinediensten voor het delen van inhoud	331
9.5	De strafvordering	335
9.6	Welk recht is van toepassing?	336
	Register Auteurswet	339
	Afkortingenlijst	347
	Trefwoordenregister	351